

Matricea europeană MindPlay privind competențele, abilitățile și amenințările

Această matrice sintetizează constatările din Belgia, Germania, Ungaria, Polonia și România și le transpune în domenii operaționale care ghidează dezvoltarea pachetului de lucru 3 (WP3) al proiectului MindPlay. Această matrice reprezintă un cadru de stabilire a priorităților pentru WP3, bazat pe dovezi. Ea identifică nevoile și tipurile posibile de răspuns; nu prescrie un instrument, un joc, o funcționalitate digitală sau un modul de formare separat pentru fiecare rând. Rezultatele finale vor fi selectate printr-un proces de proiectare aprobat, proporțional, condus de profesori și non-clinic

Nr.	Domeniu de amenințare/risc	Manifestări tipice	Domeniul de competență	Competențe necesare	Răspunsul sugerat de MindPlay	Grupul țintă principal	Formatul sugerat pentru WP3	Prioritate	Relevanță transnațională
		NOTĂ: MindPlay nu înlocuiește procedurile legale, școlare sau profesionale de protecție a copiilor.							
1	Dificultăți de atenție și concentrare	Neatenție; ușurința de a fi distras; dificultate în menținerea concentrării; sarcini neterminate; nevoie frecventă de redirectionare.	Identificare timpurie și sprijin în sala de clasă	Observare structurată; diferențiere; strategii de susținere a atenției; adaptarea sarcinilor; tehnici de implicare.	Instrumente de observare; observare structurată și jocuri/activități de sprijin pedagogic; formarea cadrelor didactice; fișe de activități pentru sala de clasă.	Profesori; psihologi școlari/consilieri	Listă de verificare pentru observare; observare scurtă și structurată și jocuri/activități de sprijin pedagogic; unitate de formare practică	Nivel ridicat	Belgia, Germania, Ungaria, Polonia, România
2	Hiperactivitate și impulsivitate	Agitație; reacții impulsive; întreruperea altora; dificultate în a aștepta; dificultate în respectarea regulilor clasei.	Sprijin pentru comportament pozitiv	Gestionarea comportamentului; dezamorsarea conflictelor; organizarea clasei; întărirea pozitivă; oferirea de instrucțiuni clare.	Module de gestionare a comportamentului; proceduri de intervenție în clasă; scenarii practice.	Profesori; conducerea școlii; psihologi/consilieri	Modul de formare; diagramă de intervenție; fișe cu scenarii	Nivel ridicat	Belgia, Germania, Ungaria, Polonia, România
3	Dificultăți de reglare emoțională	Izbucniri emoționale; frustrare intensă; autocontrol redus; schimbări rapide de dispoziție; dificultăți în a se calma.	Sprijin pentru alfabetizarea emoțională și reglarea emoțională	Coaching emoțional; co-reglare; sprijin pentru autoreglare; dezvoltarea rezilienței; reflecție adaptată vârstei.	Jocuri de alfabetizare emoțională; activități SEL; formarea cadrelor didactice; exerciții de calmare și reglare.	Copii; profesori; părinți	Set de jocuri bazate pe joacă; bancă de activități SEL; unitate de formare	Nivel ridicat	Belgia, Germania, Ungaria, Polonia, România
4	Anxietate și suferință emoțională	Îngrijorări persistente; temeri; tristețe; nesiguranță emoțională; simptome somatice; evitarea activităților.	Identificare timpurie și sprijin emoțional	Recunoașterea semnelor subtile; comunicare de susținere; prim ajutor psihologic de bază; luarea în considerare, sub îndrumarea profesorului, a consultării și îndrumării către procedurile școlare existente de sprijin sau de protecție.	Dezescaladarea; rezolvarea conflictelor; stabilirea limitelor; răspuns orientat spre siguranță; documentare și luarea în considerare, de către profesori, a consultării și îndrumării către procedurile școlare existente de sprijin sau de protecție.	Profesori; psihologi/consilieri; părinți	Ghid; observație structurată și joc/activitate de sprijin pedagogic; luarea în considerare, la inițiativa profesorului, a consultării și îndrumării către serviciile de sprijin sau de protecție existente în școală	Nivel ridicat	Belgia, Germania, Ungaria, Polonia, România
5	Retragere socială și izolare	Singurătate; evitarea colegilor; participare redusă la ore; comunicare limitată; reticență în a se alătura activităților de grup.	Incluziune și construirea relațiilor	Crearea sentimentului de apartenență; facilitarea sprijinului între colegi; activități de grup incluzive; încurajarea participării.	Jocuri de integrare; activități structurate în clasă; exerciții de apartenență la grupul de colegi.	Profesori; copii	Set de jocuri de integrare; bancă de activități pentru clasă	Mediu-ridicat	Belgia, Germania, Ungaria, Polonia, România
6	Conflicte cu colegii și dificultăți sociale	Conflicte frecvente; excludere; intimidare; cooperare deficitară; dificultăți în a împărtăși sau a respecta limitele.	Gestionarea conflictelor și învățarea socio-emoțională	Mediere; dezvoltarea empatiei; abordări restaurative; învățare cooperativă; abilități de comunicare.	Jocuri de integrare; scenarii de joc de rol; activități de rezolvare a conflictelor.	Profesori; copii; psihologi școlari/consilieri	Cărți de joc de rol; jocuri cooperative; modul pentru profesori	Nivel ridicat	Belgia, Germania, Ungaria, Polonia, România
7	Comportament agresiv și de opoziție	Agresiune verbală sau fizică; sfidare; comportament perturbator; refuzul de a coopera; escaladarea conflictului.	Gestionarea comportamentului și răspunsul la situații de criză	Dezescaladare; rezolvarea conflictelor; stabilirea limitelor; răspuns orientat spre siguranță; documentare și analiză condusă de profesor privind consultarea și	; module de formare; arbori decizionali; protocoale de reacție în clasă.	Profesori; conducerea școlii; psihologi/consilieri	Procedură; diagramă de flux; scenariu de instruire	Nivel ridicat	Belgia, Germania, Ungaria, Polonia, România
8	Stresul și instabilitatea familială	Suferință legată de conflictul dintre părinți; separare; divorț; dificultăți financiare; îngrijire inconsecventă sau neglijare.	Parteneriatul cu familia și sprijinul acordat acesteia	Comunicare sensibilă cu părinții; implicarea familiei; recunoașterea riscurilor contextuale; menținerea limitelor profesionale.	Materiale pentru părinți; instrumente de comunicare; ghiduri de conversație; resurse de orientare.	Profesori; părinți; psihologi/consilieri	Set de instrumente pentru părinți; ghid de conversație; resurse de orientare	Nivel ridicat	Belgia, Germania, Ungaria, Polonia, România
9	Violența domestică și neglijarea copiilor	Schimbări comportamentale; frică; reacții legate de traume; regresie; absențe inexplicabile; semne ale unor nevoi de îngrijire nesatisfăcute.	Protecția copilului și practica informată de traume	Identificarea semnelor de avertizare; documentare sigură; analizarea de către cadrele didactice a necesității consultării și îndrumării către procedurile școlare existente de sprijin sau protecție; cooperare multidisciplinară; răspuns sensibil la traume.	Orientare privind protecția aprobată de experți, materiale de formare/învățare bazate pe cazuri și îndrumare către procedurile locale existente privind protecția școlară/a copilului	Profesori; conducerea școlii; psihologi/consilieri	Protocol de protecție; scenarii de caz; analiza, sub îndrumarea cadrelor didactice, a posibilităților de consultare și îndrumare către procedurile școlare existente de sprijin sau protecție	Critic	Belgia, Germania, Ungaria, Polonia, România
10	Provocări legate de migrație și diversitate	Dificultăți de adaptare; bariere lingvistice; neînțelegeri culturale; excludere; continuitate educațională perturbată.	Practici incluzive și adaptate din punct de vedere cultural	Comunicare interculturală; facilitare incluzivă; sprijin adaptat la specificul lingvistic; conștientizarea combaterii prejudecăților.	Jocuri incluzive; module de formare; materiale vizuale și cu conținut redus de limbaj; îndrumare privind adaptarea.	Profesori; copii; părinți	Set de jocuri incluzive; modul de formare; ghid de adaptare	Mediu-ridicat	Belgia, Germania, Ungaria, Polonia, România
11	Digitalizarea și expunerea excesivă la ecrane	Atenție redusă; dificultăți legate de somn; dereglare emoțională; joc offline limitat; conflicte părinte-copil legate de dispozitive.	Promovarea bunăstării digitale	Activități de prevenire; îndrumare pentru părinți; rutine digitale adecvate vârstei; recunoașterea tiparelor problematice.	Resurse pentru părinți; materiale de sensibilizare; activități în sala de clasă; îndrumare privind bunăstarea digitală.	Părinți; profesori; copii	Fișă informativă pentru părinți; activitate de sensibilizare; instrument de discuție în clasă	Mediu-ridicat	Belgia, Germania, Ungaria, Polonia, România
12	Reziliență scăzută și teama de eșec	Evitarea; încredere scăzută; renunțarea rapidă; perfecționism; reticența de a încerca sarcini necunoscute.	Promovarea rezilienței	Abordări bazate pe puncte forte; încurajare; feedback orientat spre dezvoltare; stabilirea treptată a provocărilor.	Jocuri de dezvoltare a rezilienței; activități de consolidare a încrederii; îndrumări din partea profesorilor.	Profesori; copii; părinți	Set de jocuri; cartonașe cu activități; ghid de feedback	Mediu-ridicat	Belgia, Germania, Ungaria, Polonia, România
13	Cooperare limitată între școală și familie	Negarea din partea părinților; implicare redusă; neîncredere; comunicare inconsecventă; conflicte privind nevoile copilului.	Parteneriatul școală-familie	Discuții dificile; consolidarea încrederii; comunicare fără judecăți; planificare comună; gestionarea așteptărilor.	Set de instrumente pentru implicarea părinților; șabloane pentru întâlniri; scenarii de comunicare.	Profesori; conducerea școlii; părinți	Set de instrumente; ghid pentru întâlniri; șabloane de comunicare	Nivel ridicat	Belgia, Germania, Ungaria, Polonia, România
14	Stresul și povara emoțională a cadrelor didactice	Epuizare profesională; suprasolicitare; oboseală; scăderea încrederii; efecte emoționale colaterale; capacitate limitată de a oferi sprijin individual susținut.	Reziliență profesională și îngrijire de sine	Gestionarea stresului; practica reflexivă; sprijinul colegial; stabilirea limitelor; solicitarea de ajutor.	Modulul privind bunăstarea cadrelor didactice; instrumente de reflecție; formate de sprijin între colegi.	Profesori; conducerea școlii	Modulul de bunăstare; fișă de reflecție; protocol de sprijin între colegi	Nivel ridicat	Belgia, Germania, Ungaria, Polonia, România